

ÎN AȘTEPTAREA REGIZORULUI

Spectacolele Femeia îndărătnică, Duel la curte și Din lumea lui Cehov — prezentate de Teatrul din Sfîntu Gheorghe— confirmă un adevăr : o trupă tinărară și talentată merită măcar un regizor.

Oana Ștefănescu, Teodora Mareș, Vasilica Stamatina-Andone, Bogdan Caragea, Constantin Cotimanis, Ionel Mihăilescu, Dorin Andone, Lucian Nuță ; iată o trupă de tineri actori cărora li s-a atașat o tinărară scenografă, Lavinia Dima. Vitalității acestui grup i se adaugă tinerețea spirituală și experiența bogată a încă patru actori Carmen Petrescu, Constantin Florescu, Mihai Dobre și Sebastian Comănici. Carmen Petrescu și Mihai Dobre au fost actori ai Teatrului Tineretului din Piatra Neamț în perioada sa de glorie ; așadar sint actori care au și experiența strategiilor și eforturilor ce duc la mari performanțe artistice. Iată o trupă pe care și-ar dori-o destule teatre din țară. În acest comentariu despre soarta tinerilor actori ai secției române, elogiul pe care-l aducem unuia dintre marii actori ai teatrului românesc — Constantin Codrescu — este întemeiat și are un rost greu de ascuns : în spectacolul **Duel la curte** a fost **singurul** actor care și-a construit personajul cu strălucire, **singurul** care a edificat în scenă imaginea epocii, **singurul** care a ironizat cu admirabilă subtilitate schema și rețetă-rul dramaturgic ale lui Eugène Scribe, **singurul** actor cu știința frazării și a modulării vocale, **singurul** care știe ce înseamnă tăcerea de o secundă, **singurul** actor care emană în scenă aura nobleței

și stîrnește în noi nostalgii culturale ... Așadar un Actor ! Un actor din distribuția de aur a teatrului nostru contemporan ! (Ce poate fi mai stimulator pentru tinărară promoție decît șansa de a juca alături de una din valorile scenei noastre ?)

Dar de ce e singurul ? De ce restul distribuției pare a cînta cu instrumente improvizate, lăsînd impresia unui pîlc de arbuști între care se înalță un singur arbore ? **Femeia îndărătnică** a lui Mircea Cornișteanu transformă această întrebare din incomodă în spinoasă. Să fie atît de catastrofală distanța dintre El și ceilalți ? Spectacolul cu **Duel ...** parcă a fost pus pentru a rosti dezolantul verdict despre tineri încă nu sînteți actori ! Alt rost al acestui titlu inclus în repertoriu nu s-a lăsat întrevăzut. Dacă spectacolul cu textul lui Shakespeare ar fi lipsit din turneu, tinărară trupă ar fi lăsat impresia că e neajutorată sau, în cel mai bun caz, capabilă de prea puține lucruri. Spectacolul „corniștean” nu emite copleșitoare pretenții estetice. Nu are ambiția hegemoniei în ierarhia valorilor dintr-o sta-giune. Este, pur și simplu, un spectacol bine făcut : în construcția fiecărui personaj „se simte mîna”, se simte ideea regizorală, întreg spectacolul se edifică, chiar din primele momente, numai pe premisele scoase la vedere pe scenă și-și

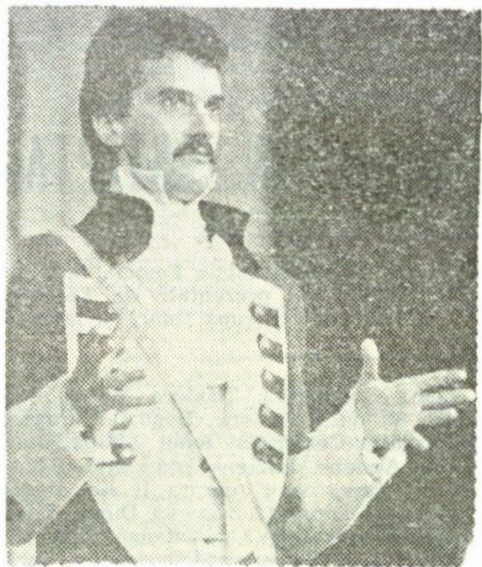

Constantin Cotimanis și Mihai Dobre în „Femeia îndărătnică” : un argument în favoarea regizorului.

Oana Ștefănescu și Constantin Cotimanis în „Din lumea lui Cehov” : două destine care se îngheșule unul într-altul.

urmează, elegant și sigur, traiectoria până în final!; și totuși, fiecare dintre tinerii interpreți iese în evidență, se face văzut, toți au vervă și febrilitate, se molipsesc de același spirit și devin seducători. Dacă retranscriem această frază modificând foarte puțin sintagma: **numai astfel fiecare dintre tinerii interpreți poate leși în evidență, se poate face văzut ...** s-ar părea că am formulat și răspunsul la „de ce”-ul de mai înainte... Numai acest spectacol pune în lumină calitățile-cheie ale fiecăruia dintre interpreți întrucât este montat de un regizor profesionist de vocație și de indiscutabilă valoare. Să presupunem că mai e nevoie de încă un argument pentru această afirmație drastică. Turneul din București l-a oferit cu prisosință. Reprezentanția cu **Din lumea lui Cehov** nu are organicitate în ciuda vinzolelii iscate și menținute între secvențele scenariului, alura de potpuriu ori de șirag de scheciuri persistă; destinele nu se înnoadă, nu se copleșesc, nu se topesc în comunitatea mizeriei, nici nu se înalță într-o comunune de iluzii și speranțe deșarte, ci doar se îngheșuie unele într-altele până în clipa când fiecărui personaj-destin „i se face semn” să iasă în față la rampă și să-și facă numărul. Dar nici în această fericită ocazie interpretii nu se simt în largul lor. Par părăsiți, căci, în tot ce spun și fac și arată, nu se străvede o anume motivație, obscură pentru personaj, dar știută de actori și revelată nouă, spectatorilor. Distribuția din caietul-program spune că cinci dintre interpreții acestei reprezentări joacă și în **Femeia**. Chiar acceptând și faptul că un actor poate fi mult mai puțin convingător într-un rol decât într-altul, diferența dintre cum era în **Femeia**... și cum era în **Din lumea** este mult prea îngrijorătoare pentru a nu căuta explicația tot în absența regizorului. Până la proba contrară numai regizorul se arată a avea capacitatea de a păși dincolo de nivelul unde povestea, acțiunea, conflictul din text sînt clare, limpezi, numai el se dovedește în stare de a șlefui aceste transparente și de a le transforma în lentile îndreptate către mai adînci și nebănuite, la prima vedere, sensuri și e capabil să se aplece asupra fiecărui personaj, metamorfozîndu-l din vietate verbală în ființă; tot așa cum numai el, regizorul, va acorda prioritate și atenție fiecărui actor, supunîndu-l la atîtea eforturi pînă cînd va merita privilegiul de a fi **singura realitate existentă pe scenă**. Simptomatică diferență dintre creațiile actoricești izbutite în spectacolul cu regizor și cele din montările cu regie pretinsă poate fi constatată în mai multe teatre. Dar pentru că la Sf. Gheor-

Ionel Mihăilescu joacă în „Duel la curte”.

ghe trupa este într-o fericită majoritate compusă din tineri actori, se cuvine să amintim încă un fapt, probat prin timp, în diferite locuri: tinerii actori își descoperă calea personalității interpretative în spectacole în care regizorul păstrează jocul în echipă. Ferwoarea muncii în colectiv îi învață respectul față de partener și-i înzestrează cu cel mai stimulent spirit autocritic. Spectacolul lui Mircea Cornișteanu demonstrează și aceasta cu prisosință. Sînt, cel puțin, încă patru regizori care au acest binecuvîntat har, atît de necesar primilor ani de actorie. E posibilă și o altă opinie despre turneul Teatrului din Sf. Gheorghe: o opinie mai prudentă, mai calină, cu formulări mai puțin somative, care sînt exceleze, deci, în amabilități și aprecieri de circumstanță și pretins constructive. Nu cred că această trupă, tînără și talentată, merită resemnatele felicitări de protocol, căci trupa nu se arată a fi bolnavă incurabil de mărginire și suficiență; i-am nedreptăți să-i considerăm ah-tiați după laude piezișe. Putem spune limpede: are imperioasă nevoie de munca sub bagheta cît mai multor regizori de vocație. După arderea și uimitoarea poftă de joc dovedită, după mulțimea de calități etalate, fie și într-un singur spectacol, am convingerea că Oana Ștefănescu, Teodora Mareș, Vasilica Stamatina Andone, Bogdan Caragea, Constantin Cotimanis, Ionel Mihăilescu, Dorin Andone, Lucian Nuță constituie nucleul unui nou teatru al tineretului.

Paul Cornel CHITIC